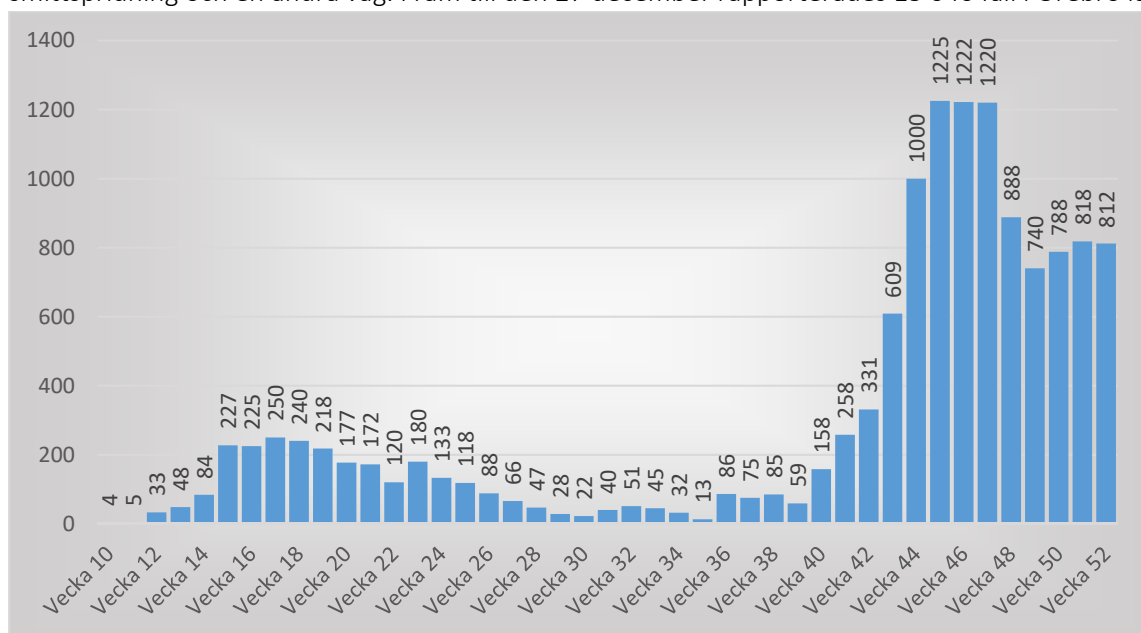

Covid-19 epidemins utveckling hösten 2020

Efter att smittspridningen av covid-19 avtog ordentligt under sommaren och så även belastningen inom vård- och omsorg såg vi under hösten en utveckling med återigen snabbt tilltagande smittspridning och en andra våg. Fram till den 27 december rapporterades 13 040 fall i Örebro län.

Figur 1. Antal fall per vecka

Tidigt under hösten fanns större regionala variationer i smittspridningen med inslag av lokala utbrott, så kallad klusterrelaterad spridning. För att mer effektivt kunna bekämpa dessa beslutade Folkhälsomyndigheten om att lokala allmänna råd med fler och skarpare restriktioner skulle kunna gälla under en begränsad tid utöver de allmänna råden om allas ansvar att förhindra smitta.

Antal nya fall per vecka steg snabbt i vårt län under oktober och även om en del kunde förklaras av ökande provtagning var det uppenbart att vi var inne i en period med hög samhällsspridning. Samverkansgrupper som varit vilande aktiverades igen. Provtagning och smittspårning hade svårt att hålla jämna steg. All smittspårning kring fall som diagnosticeras genom prov beställt via e-tjänsten Covid-19, Örebro län på 1177 görs av Region Örebro Läns centrala smittspårningsgrupp. Enheten har utökat successivt och rutiner fick ställas om till att i större utsträckning ske digitalt.

Smittspridningen började åter ge avspiegling inom vård och omsorg med fler som blev svårt sjuka och behövde sjukhusvård och även fler sjuka inom äldreomsorgen. Den 3 november togs beslut om

Smittskydd & vårdhygien Region Örebro Län			
Sekreterare	Jenny Holmkvist	Tfn 019 - 602 11 30	jenny.holmkvist@regionorebrolan.se
Adress: Smittskyddsenheten, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16, E-post smittskydd@regionorebrolan.se			
Epidemisjuksköterska	Anne Lennell	Tfn 019 - 602 34 43	anne.lennell@regionorebrolan.se
Smittskyddssjuksköterska 50%	Maria Moberg	Tfn 019 - 602 11 99	maria.moberg@regionorebrolan.se
Smittskyddsläkare	Gunlög Rasmussen	Tfn 019 - 602 35 81	gunlog.rasmussen@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare 50%	Lisa Vennberg	Tfn 019 - 602 72 03	lisa.vennberg@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare 25%	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Stramaordförande	Anja Rosdahl	Tfn 019 - 602 11 57	anja.rosdahl@regionorebrolan.se
Adress: Vårdhygien, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16 E-post vardhygien@regionorebrolan.se			
Samord. hygiensjuksköterska	Annethe Thegel	Tfn 019 - 602 20 43	annethe.thegel@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska 50%	Maria Moberg	Tfn 019 - 602 11 99	maria.moberg@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Ann-Sofi Mattsson	Tfn 019 - 602 23 21	ann-sofi.mattsson@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Cathrine Binett	Tfn 019 - 602 10 38	cathrine.binett@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Eva Alander	Tfn 019 - 602 52 88	eva.alander@regionorebrolan.se
Hygienläkare 25 %	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Charlotta Hellbacher	Tfn 019 - 602 34 42	charlotta.hellbacher@regionorebrolan.se

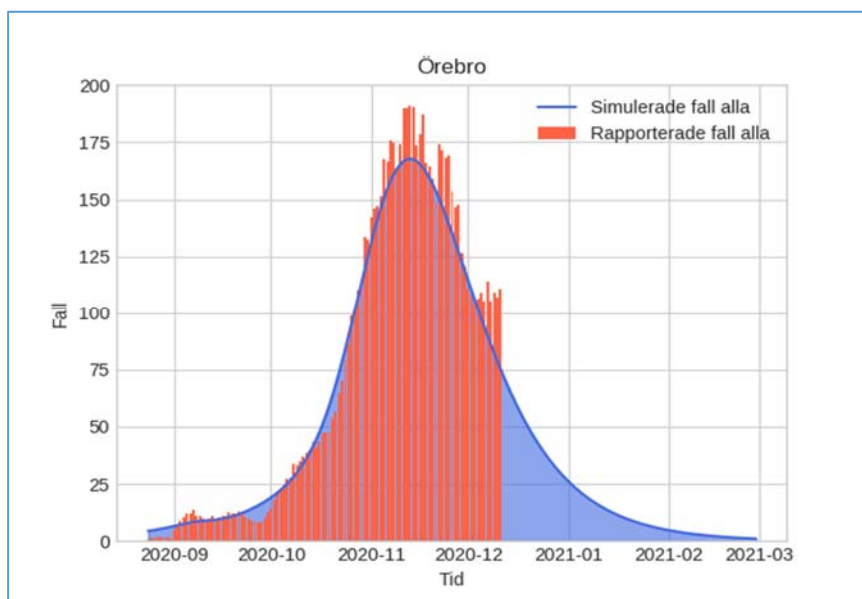
lokala allmänna råd i Örebro län. Samtidigt sänktes gränsen för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar till 50 personer och regeringen införde restriktioner om maximalt antal för ett sällskap på restauranger. Vi var då uppe i drygt 1 200 nya fall per vecka. De lokala allmänna råden innebar att så långt som möjligt träffa bara de man bor med, att avstå evenemang eller aktiviteter och inte besöka allmänna platser där många samlas. Många verksamheter och individer har tagit ett stort ansvar och efter en viss minskning har vi nu nått en ny plåtå kring 800 nya fall per vecka.

Nationellt fortsätter ökningen och vissa regioner är hårdare drabbade än andra. De lokala allmänna råden har fr o m den 14 december ersatts med skärpta nationella föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att bekämpa smittan. Kärnan är och har hela tiden varit densamma. Det handlar bland annat om att fortsätta begränsa sina fysiska kontakter, vara hemma när man är sjuk, hålla avstånd och undvika platser med trängsel och tvätta händerna noga och ofta.

Möjligt scenario för våren 2020

Det är svårt att veta hur smittspridningen av SARS-CoV-2 kommer utvecklas framöver.

Folkhälsomyndigheten har precis presenterat ett möjligt scenario enligt nedan fram till första mars som baseras på antal rapporterade fall mellan slutet av augusti till mitten av december. Enligt scenariet som förutsätter oförändrad spridning är det möjligt att vår region redan nått toppen och är på nedgång, även om vi nu ligger på en plåtå. Utvecklingen är dock högst osäker och kan gå åt olika håll. Effekt av vaccination ingår inte heller i denna simulering.

Figur 2. Antal rapporterade och simulerade fall: 24 augusti 2020 – 1 mars 2021 (faktiskt rapporterade fall fram till 11 december).

Vaccination startar i mellandagarna

Utvecklingen av flera olika vaccinkandidater mot covid-19 har skett mycket snabbt. Såväl tidigare etablerade vaccinkoncept ingår liksom helt nya metoder med nukleinsyrebaserade vaccin (DNA, RNA). Fördelarna med de senare är att de kan framställas med syntetiska processer och snabbt produceras i stora kvantiteter. Av de vaccin som är i slutfasen av granskningar hos europeiska läkemedelsmyndigheten, EMA, och inväntar godkännande av regulatoriska myndigheter har redan ett godkänts, vaccinet från Pfizer/Biontech. Andra vaccinkandidater som hittills står på tur är tillverkade av Moderna och Astra Zeneca. Sverige deltar i EU-gemensamma vaccinupphandlingar och har tecknat avtal med flera läkemedelsföretag för leverans av vaccin.

Regionen har i uppdrag att genomföra vaccination mot covid-19. Under hösten har en styrgrupp ledd av Inger Nordin-Olsson arbetat med det omfattande uppdraget för att stå startklar när de första

doserna nu når Sverige redan i mellandagarna. All planering och allt arbete som sker är kopplat till Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner nationellt.

Vacciner kommer att levereras stegvis i begränsade volymer, framför allt inledningsvis. Det är därför nödvändigt med en prioriteringsordning vilka grupper som bör vaccineras först. De som riskerar mest allvarlig sjukdom prioriteras först; äldre på särskilda boenden, inom hemsjukvård och hemtjänst och även personal som arbetar nära dessa personer och hushållskontakter till de som har hemtjänst. Först därefter prioriteras övrig hälso- och sjukvårdspersonal, övriga personer över 70 år och sedan yngre som tillhör riskgrupper. Målet är att alla över 18 år ska vara vaccinerade inom det första halvåret.

Ytterligare restriktioner

Vi går nu in i en period med jul och andra helger som i normala tider innebär umgänge med nära och kära och restriktionerna vi lever under blir extra påtagliga. Från 24 december inför ytterligare åtgärder med bl. a. uppmaning att stänga verksamheter såsom badhus, skärpta regler för restaurangbesök och begränsningar för antalet besökare till gym, köpcentrum och butiker.

Föreskrifter och allmänna råd

- ✓ Stanna hemma vid symtom
- ✓ Träffa bara personer du bor med eller några utanför hushållet, helst utomhus
- ✓ Håll avstånd till andra och undvika platser med trängsel, handla ensam, var så kort tid som möjligt i butiker
- ✓ Arbeta hemifrån så ofta det är möjligt
- ✓ Om du måste resa- gör det på ett smittsäkert sätt
- ✓ Idrotts- kultur och fritidsaktiviteter ska ske på ett smittsäkert sätt
- ✓ Tvätta händerna regelbundet och ofta

Provtagning av Sars-CoV-2 (coronavirus)

De nationella indikationerna för provtagning har ändrat sig under pandemins gång. Från början av sommaren rekommenderas att alla individer med symtom på covid-19 provtas.

Laboratoriemedicinska kliniken var tidigt ute med att sätta upp PCR-analys för SARS-CoV-2 och de första analyserna utfördes redan i slutet på februari. Sedan dess har nästan 135 900 PCR-analys för covid-19 utförts i regionen; 453 tester/1000 invånare. Att bygga upp en storskalig PCR-testning har varit en stor utmaning, men tack vare ett intensivt arbete från Laboratoriemedicin och länets covid-mottagningar har detta möjliggjorts. I mitten på hösten överskreds laboratoriets egna analyskapacitet varför underleverantörer används för att klara analysbehovet. Analyskapaciteten är i dagsläget god.

Under hösten har allt fler antigen tester från olika leverantörer kommit ut på marknaden. Antigen tester mäter virusprotein och är generellt sett mindre känsliga än PCR. Antigen tester kan dock utgöra ett värdefullt komplement i vissa situationer när ett snabbt testresultat är önskvärt. I regionen pågår nu ett arbete kring hur antigen tester används bäst och hur ett införande av antigen tester kan ske.

En riktigt God Jul och ett bättre
Gott nytt 2021

Vi vill tacka er alla för otroligt gott samarbete på många sätt under 2020. Även om vaccination inte löser allt innebär det ändå en ljusning och vi kan alla se fram emot ett bättre Gott Nytt 2021

